

10. september 2025

Høringssvar til komiténotat om Kommissionens forslag til ændring af Rådets Direktiv 91/676/EF om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, for så vidt angår anvendelsen af visse gødningsmaterialer fra forarbejdet husdyrgødning (RENURE)

Rådet for Grøn Omstilling takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Rådet for Grøn Omstilling anerkender behovet for at reducere kvælstofforurening fra landbruget og støtter overordnet EU's intention om at fremme cirkulær håndtering af næringsstoffer. Dog ser RGO flere væsentlige problematikker ved at undtage RENURE-produkter fra den generelle grænse på 170 kg N/ha for husdyrgødning. Rådet for Grøn Omstilling anbefaler frem for at løse vanskeligheden ved at afsætte husdyrgødning ved at hæve direktivets loft, at husdyrproduktionens størrelse bør tilpasses arealet til afsætning af gødningen. Det anføres ganske vist i notatet, at *"Forslaget må derudover ikke medføre, at den samlede husdyrbestand og husdyrgødningsmængde i medlemsstaten øges, defineret ud fra at den årlige produktion af husdyrgødning per hektar landbrugsareal overstiger 75% af 170 kg N per hektar på nationalt eller regionalt plan"*. Men det er nødvendigt at sænke antallet af husdyr i Danmark, mindst svarende til den udtagning af landbrugsjord, som følger med Den Grønne Trepert – dels for at skabe plads til mere bæredygtig landbrugsproduktion, dels for ikke at øge importen af ikke-bæredygtigt fremstillet foder, herunder soja fra Sydamerika.

Derudover fremhæver Rådet for Grøn Omstilling, at husdyrproduktionen er kilde til cirka 80% af Danmarks udledning af den kraftige, men kortlivede drivhusgas metan, som skal reduceres betydeligt for at bremse den globale opvarmning nu.

Rådet for Grøn Omstilling udtrykker bekymring for, at fiberfraktionen fra RENURE-processer typisk opkoncentrerer kobber og zink, og RGO er derfor bekymret for at der ved gentagen udbringning risikerer langsigtet ophobning af tungmetaller i jorden, hvilket ikke alene truer jordens sundhed, men også fødevarer sikkerheden. RGO henviser også til advarslen fra AU om, at den højere koncentration af kvælstof pr. ha. vil medføre fare for øget ammoniakfordampning ved udbringning af RENURE, til skade for vandmiljø og biodiversitet.

Der er et stærkt behov for sænkning af miljø- og klimabelastningen fra dansk og europæisk landbrug. Med RENURE ser ambitionen ud til blot at være en fastholdelse af det nuværende niveau af forurening – til trods for at RENURE er en dyr form for teknologi.

Ift. Pyrolyse af restproduktet fra RENURE henviser Rådet for Grøn Omstilling til, at næringsstoffilgængeligheden af biokul samt påvirkningen af afgrøder og miljø- og klimaeffekter fra biokul stadig mangler at blive undersøgt, samt at der sker en opkoncentration af tungmetaller i pyrolyseprocessen, hvis der er tungmetaller til stede i input-materialet fra eksempelvis RENURE. RGO understreger, at produktionen af biokul ikke bør fastholde en stor husdyrproduktion med konsekvenser for miljø og klima.

Rådet for Grøn omstilling anbefaler på den baggrund at regeringen ikke støtter forslaget.